

EUROOPAN PARLAMENTTI

ERIKOISPAINOS

EUROOPPA-NEUVOSTO
17. ja 18. kesäkuuta 2004
Bryssel

PUHEMIES PAT COXin PUHE
PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

02/S-2004

*Parlamentin puheenjohtajiston
pääosasto*

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

PUHEMIES COXIN PUHE EUROOPPA-NEUVOSTOLLE
PERJANTAINA 18. KESÄKUUTA 2004

EUROOPAN PARLAMENTIN VAALIT

Tämä on Eurooppa-neuvoston ensimmäinen kokous 10.–13. kesäkuuta pidettyjen Euroopan parlamentin vaalien jälkeen. Vaalit olivat suurin ylikansallisen, koko maanosan kattavan demokratian harjoitus, joka Euroopassa on koskaan nähty. Parlamentin puhemiehenä minun on kuitenkin pakko todeta, että yksittäisistä tuloksista riippumatta pidän vaaleja kahdeltakin kannalta pettymyksenä.

Suhteellisen alhainen äänestysintona – unionin 15 vanhassa jäsenvaltiossa äänestysprosentti oli täsmälleen sama kuin vuonna 1999, mutta useimmissa uusissa jäsenvaltioissa vaaleja leimasi krooninen äänestämättä jättäminen – tuo korostetusti esiin sen, mitä monet meistä ovat pelänneet: monien on vaikea saada kosketusta unioniin ja arvostaa sen todellisia hyötyjä ihmisten arkielämässä.

Toiseksi euroskeptikkojen – ja joissakin tapauksissa eurofobiasta kärsivien – kannatuksen kasvu on merkki negatiivisesta kierteestä pienen mutta merkittävän vähemmistön joukossa, jonka suhtautuminen koko unionihankkeeseen on muuttumassa välinpitämättömäksi vihamieliseksi.

Menetimme vaaleissa tilaisuutemme. Liian monet puolueet keskittyivät kansallisiin kysymyksiin tai henkilöihin. EU-vaaleista puuttui Eurooppa.

Poliittinen johtajuus edellyttää nyt aktiivista sitoutumista kamppailuun Euroopan kansalaisten sydämistä ja mielistä. Jos tähän taisteluun ei ryhdytä, kielteinen suuntaus jatkuu eikä unionihanke etene. Vaalien tulos oli pettymys Euroopan parlamentille, mutta sen on toimittava varoituksena kaikille toimielimille. Toivon, että ne hallitukset, jotka aikovat järjestää ratifiointista kansanäänestyksen, ovat nyt havahtuneet ja aloittavat tämän viikonlopun jälkeen kampanjoinnin ratifiointin puolesta.

Euroopan valtioiden johtajien tehtävänä on nyt nousta puolustamaan Eurooppaa. Meidän on puolustettava näkemystämme Euroopasta kielellä, jota kansalaiset ymmärtävät. Puolustamallamme Euroopalla on oltava merkitystä heille. Eurooppa on onnistunein esimerkki sovinnonteosta, jota maailmassa on koskaan nähty, mutta se merkitsee myös työpaikkoja, turvallisuutta, parempia perusrakenteita ja korkeita ympäristöstandardeja. Se merkitsee talouskasvua, hyvinvointia ja turvallisuutta Euroopan kansoille. Jos unioniin kohdistamistamme poliittisista kunnianhimoista seuraa unionin kansalaisia hyödyttäviä tuloksia, jos korostamme eurooppalaista ulottuvuutta asioissa, joiden tiedämme huolestuttavan heitä – työttömyys, terrorismi, rikollisuus, eläkerahastojen tulevaisuus, talouskasvu ja erityisesti uusissa jäsenvaltioissa maatalous – saamme kehityksen suunnan muutettua ja voimme sytyttää ihmisissä uudelleen Eurooppa-innostuksen, joka loisti poissaolollaan viime viikonloppuna.

*

* *

VAPAUTEEN, TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN PERUSTUVA ALUE; TERRORISMIN TORJUNTA

Terrorismin estäminen ja yhteisen vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittäminen ovat listan kärkipäässä puhuttaessa aloista, joilla saadaan aikaan ihmisten haluamia tuloksia ja joilla unionin avulla saadaan selvää lisäarvoa. Siksi toistankin nyt parlamentin jo 11. maaliskuuta esittämän kehotuksen: Eurooppa-neuvoston "Tampere II" -kokouksen olisi tehtävä poliittinen yhteenveto viiden viime vuoden kokemuksista – sekä puutteista että saavutuksista – ja laadittava tämänpäiväisen kokouksen innoittamana uusi esityslista ja keskipitkän aikavälin ohjelma pitäen mielessä asian poliittisen kiireellisyyden ja strategian. Pyydän nyt erityisesti, että se neuvosto, jonka vastuulle nämä asiat kuuluvat, laatisi tällä kansalaisia koskettavalla alalla lainsäädäntöä. Sen on kuitenkin työskenneltävä avoimesti eikä kansallisten parlamenttien ja Euroopan parlamentin selän takana, ja sen on todella kuultava parlamenttien jäseniä ja ryhdyttävä vuoropuheluun heidän kanssaan.

LAAJENTUMINEN

Puheenjohtajavaltio korosti oikeutetusti päätelmäluonnoksessaan, että Bulgaria ja Romania ovat osa Euroopan unionin viidennen laajentumisen peruuttamatonta prosessia. Haluan Euroopan parlamentin puolesta todeta, että pidämme kummankin valtion erittäin huomattavaa edistystä liittymisneuvotteluissa myönteisenä ja olemme erityisen iloisia siitä, että Bulgarian kanssa saatiin tällä viikolla päätökseen neuvottelut kaikista luvuista. Parlamentti on ilmaissut hyvin yksityiskohtaisesti huolensa Romanian uudistusprosessista. Ellei Romania vie uudistuksiaan loppuun, se saattaa joutua syrjään laajentumisprosessista.

Parlamentti pitää erittäin tervetulleena ajatusta, että neuvottelut Kroatian kanssa aloitettaisiin vuoden 2005 alkupuolella. Kuten neuvoston puheenjohtaja huomauttaa päätelmässään, Kroatian siirtymisen seuraavaan vaiheeseen liittymisprosessissa pitäisi avata Länsi-Balkanin alueella uusia eurooppalaisia tulevaisuudennäkymiä.

Eurooppa-neuvosto päättää joulukuussa, pitäisikö neuvottelujen aloittamiselle Turkin kanssa asettaa päivämäärä. Eurooppa-neuvoston ohjenuorana on aivan oikeutetusti komission raportti, jonka pitäisi ilmestyä tänä syksynä. Toivon Teidän kuitenkin katsovan aiheelliseksi merkitä muistiin, että me parlamentissa tunnustamme Turkin jatkuvat uudistukset ja sen erittäin positiivisen toiminnan Annanin rauhansuunnitelmasta käydyissä neuvotteluissa ja niiden jälkeen. Olemme erityisen iloisia parlamentin Saharov-palkinnon saaneen Leyla Zanan ja hänen kollegojensa vapauttamisesta.

*

* *

Puhun Teille tänään kolmattatoista ja viimeistä kertaa tultuani nimitetyksi Euroopan parlamentin puhemieheksi. Tänä aikana Euroopan parlamentti on mielestäni osoittanut olevansa lainsäätäjänä kypsä ja luotettava kumppani neuvostolle ja komissiolle ja on koko ajan korostanut politiikan ensisijaisuutta.

Euroopan parlamentti on viiden viime vuoden aikana hoitanut sille toimielimenä kuuluvan velvollisuutensa ja käyttänyt lainsäädäntövaltaansa tehokkaasti ja vastuullisesti. Viiden viime vuoden aikana on saatettu onnistuneesti päätökseen 403 yhteispäätösmenettelyä ja 86 sovitteluneuvottelua, mikä on 250 prosenttia edellistä viisivuotiskautta enemmän. Vain kahta ehdotusta ei hyväksytty: yritysostodirektiiviä vuonna 2001 ja satamapalveludirektiiviä vuonna 2003.

Parlamentti ei selvästikään ole pyrkinyt koettelemaan parlamentaaristen erioikeuksiensa rajoja. Melkein kolmannes säädösehdotuksista käsiteltiin nopeutetussa menettelyssä ja hyväksyttiin ensimmäisessä käsittelyssä, ja puolet kaikista ehdotuksista hyväksyttiin toisessa käsittelyssä, niin sanotussa sovittelua edeltävässä prosessissa, joten vain viides ehdotuksista päätyi varsinaiseen sovitteluun. Selvemmin sanottuna parlamentti ja neuvosto käyttivät lainsäädännön välineistöä poliittisesti, käyttäen tervettä järkeä ja strategista näkemystä.

Kun aikoinaan puhuin Teille ensimmäisen kerran Barcelonassa, puhuin siitä, kuinka meidän olisi pystyttävä esittämään kansalaisille kouriintuntuvia tuloksia. Enemmän kuin missään muualla tämä tarve näkyy Lissabonin toimintasuunnitelmassa, jonka tulosten puute uhkaa viedä meiltä koko ohjelman uskottavuuden. Olen iloinen voidessani todeta, että parlamentti teki koko toimikautensa ajan työnsä sataprosenttisesti sekä osoitti valmiutensa toimia vastuullisena lainsäätäjänä ja työskennellä nopeasti. Teidän ja puheenjohtajavaltion Irlannin ansiosta parlamentti pystyi saattamaan työnsä loppuun ennennäkemättömällä vauhdilla. Tästä meidän on pidettävä kiinni jatkossakin.

Kuten varmasti muistatte, ehdotin Barcelonassa myös toimielinten välistä sopimusta paremmasta lainsäädännöstä, joka on sittemmin solmittukin. Se sisältää suuntaviivoja tehokkuuden ja avoimuuden lisäämiseksi yhteisessä eurooppalaisessa lainsäädäntöprosessissa. EU:n lainsäädännön laatu on olennaisen tärkeää. Meidän olisi nyt ryhdyttävä soveltamaan tätä tekemäämme sopimusta.

Tätä varten meidän tulisi ensinnäkin nostaa jälleen esille lainsäädännön kokoamista ja yksinkertaistamista koskeva hanke, joka tuntuu painuneen unohduksiin liian pitkäksi aikaa, ja löydettävä tahto ja voimavarat käydä läpi koko mutkikas lainsäädäntö. Meidän olisi kehitettävä ja laitettava etusijalle kaikkien kolmen toimielimen yhteinen ohjelma, jolla on täsmällinen aikataulu. Lopputuloksessa on näyttävä julkituomamme tavoitteet lainsäädännön yksinkertaisuudesta, selkeydestä ja varmuudesta.

Toiseksi meidän olisi vakavasti harkittava sopimuksessa esitettyjä vaihtoehtoja sääntelylle. Tottakai meidän on säänneltävä EU:n tasolla mutta meidän olisi tehtävä se paremmin ja meidän olisi tehtävä sitä vähemmän. Kyseessä on toissijaisuus, subsidiariteetti, josta voimme eri toimielimissä varmasti olla yhtä mieltä, mutta sen lisäksi myös kilpailukyky. Me emme varmastikaan halua hidastaa kasvua tarpeettomilla säännöillä ja asetuksilla, kun käytettävissä on myös toteuttamiskelpoisia ja joustavia muita vaihtoehtoja.

Kolmanneksi meidän on sovittava niin pian kuin mahdollista yhteisistä perusteista ja yhteisistä menettelytavoista vaikutusten arvioinnille lainsäädäntömenettelyissä. Näin voimme paremmin mitata työmme budjettivaikutuksia ja taloudellisia vaikutuksia työllisyyteen, kilpailukykyyn ja ympäristöön. Jos emme löydä tätä työtä varten tarvittavaa tahtoa ja voimavaroja, lainsäädännön laatu kärsii ja siitä taas kärsivät loppujen lopuksi Euroopan unionin kansalaiset.

Meidän on päästävä useammillakin julkisen politiikan aloilla hyvää tarkoittavista korulauseista käytännön tuloksiin. Liian usein erot poliittisten toiveiden ja todellisen kapasiteetin ja poliittisen tahdon välillä ovat huimat. Keskittyminen olennaiseen ja pyrkiminen tulosten saavuttamiseen ovat tulevan komission ja parlamentin tärkeimmät tehtävät. Tätä helpottaa se, että Euroopan yleisen päämäärän selkeälle ilmaisulle annetaan jälleen painoarvoa.

Ennen kaikkea meidän on yhteyksissämme suureen yleisöön ja kampanjoidessamme puhuttava Euroopasta, jolla on todellista merkitystä. Meidän on puhuttava arvojen Euroopasta emmekä saa rajoittua vain steriiliin markkinoiden Eurooppaan tai yhteisen maatalouspolitiikan kiemuroihin, niin tärkeitä asioita kuin ne ovatkin. Meidän on kerrottava ihmisille uskostamme moniarvoiseen demokratiaan ja sen keskeiseen asemaan unionihankkeessa.

Me olemme luoneet uuden eurooppalaisen tavan tehdä asioita. Meidän ei tule arkailla sen esiin tuomista monenvälisellä maailmanlaajuisella näyttämöllä.

Tämä arvoihin perustuva ohjelma pakottaa meidät korostamaan uuden eurooppalaisen yhteisymmärryksen löytämistä ja rakentamista. Se avaa aivan uusia näköaloja, se vie meitä harmonisoinnin Eurooppaa pidemmälle. Luotan siihen, että vahvojen arvojen lujittamana, selkeisiin intresseihin keskittyvänä, suuremman toimintavalmiuden vahvistamana ja yhteisen poliittisen tahdon ja vision tehostamana uusi Eurooppa voi kohdata uuden vuosisadan maailmanlaajuiset haasteet.

Tällä Eurooppa-neuvostolla on yksi tehtävä ylitse muiden: päästä sopimukseen hyvästä perustuslaista, jolloin voimme vihdoinkin lopettaa pitkäksi venyneen toimielinten itsetutkiskelun. Tähän on kuitenkin liityttävä myös sitoumus ratifiointiin tarvittavan julkisen tuen hankkimisesta ja unionin toimielinten, etenkin vaalien jälkeisen komission, uudistamisesta. Vilpitön toiveeni on, että tämä tavoite saavutetaan tässä kokouksessa. Se tulee olemaan voimakkain signaali euroskeptikoille ja niille, jotka epäilevät aikomuksemme lujutta: Eurooppa on taas pelissä mukana, 25 jäsenen unioni, joka toimii.